

אחות מומחית לסוכרת בצל מגפת הקורונה

✓ אתגרים
✓ תובנות
✓ הצעות לשיפור

שותפים בכתיבת עבודת המחקר

אורית ויזינגר, RN, MA, רכזת סיעוד בסוכרת, מחוז חיפה וגליל מערבי, שירותי בריאות כללית, מומחית לסוכרת
מרים שפיגלמן, RN, MA, מנהלת מרפאת סוכרת ומכון מחקר, מנהלת שרון, מחוז שרון-שומרון, שירותי בריאות כללית, מומחית לסוכרת
רחל שנטל, RN, MA, מתאמת סוכרת מבוגרים, המרכז הרפואי רמב"ם בחיפה, מומחית לסוכרת
בושרה יונס, RN, MA, אחות סוכרת מחוזית-מחוז צפון, קופת חולים מאוחדת, מומחית לסוכרת
פנינה שמעוני, RN, MA, מנהלת תחום סוכרת במחוז שרון-שומרון, שירותי בריאות כללית, מומחית לסוכרת
ד"ר איליה קגן, ראש החוג לסייעוד, מכללה אקדמית אשקלון

ממצאים	שיטה	מטרה	מבוא
--------	------	------	------

יתרונותיה של הטלה-רפואה כפי שדווחו על ידי אחיות מומחיות לסוכרת כללו שיפור בשליטה, יעילות, נוחות ושביעות רצון משיטת תקשורת זו.
 חסרונות השיטה כללו קושי לספק הכוונה מעשית אופטימלית לגבי היבטים טכניים של שימוש במכשירים ושכניקות הזרקה והשלמת אומדנים הכרוכים בהערכות פיזיות.

בנוסף, בחלק מהמגזרים עם אוריינות דיגיטלית מוגבלת ומחסומי שפה, היו קשיים בשימוש בטלה-רפואה.

עבודת צוות דווחה כמסייעת לניהול הטיפול. יישום הכלים של הטלה-רפואה סיפק הזדמנות לאחיות מומחיות לסוכרת להיות יעילות וממוקדות יותר ולהגדיר בבירור את תפקידים בארגון. הן לקחו אחריות גדולה יותר לכל תהליך הטיפול ומינפו את סמכותן כמומחיות קליניות.

במחקר איכותני רואיינו 24 מ-31 אחיות מומחיות לסוכרת הפעילות בישראל (שווח גילאים 37-58 שנים) שהיו מעורבות בטיפול קליני באנשים עם סוכרת ועבדו במהלך מגפת ה-COVID-19. הראיונות הוקלטו ותומללו, ותוכנם נותח באופן אינדוקטיבי.

לבחון אתגרים, התמודדות ושינויים בשיטות עבודה לניהול הטיפול בסוכרת בתקופת מגפת ה-COVID-19, בקרב אחיות מומחיות לסוכרת בישראל.

מגפת COVID-19 חייבה לבצע שינויים רבים במתן שירותי רפואה אמבולטוריים, כולל שימוש בטלה-רפואה. חולי סוכרת היוו את אחת הקבוצות הפגיעות, הן בגלל הסיכון להידבק ולחלות קשה במחלה והן בגלל ההזנחה של הסוכרת עצמה, בעידן המגיפה.

לאור זאת, התרחב השימוש בטלה-רפואה כאמצעי המסייע במתן מידע, הדרכה ומיומנויות למטופל, המשך מעקב אחר שינויים בטיפול או התנהגות, איתור קשיים ופתרון בעיות. לאחיות מומחיות לסוכרת תפקיד משמעותי בניהול הטיפול בחולים אלו.

מתחילת התפרצות המגפה הן נטלו חלק פעיל בטיפול בחולי סוכרת בכלל המסגרות: קהילה, אשפוז, חמ"ל לניטור נדבקים בקורונה, כשטלה-רפואה הוא אמצעי התקשורת העיקרי.

מסקנות

מגפת ה-COVID-19 הציבה אתגרים חדשים. לצד הצורך להתאים את הגישה הטיפולית של טיפול מרוחק, האחיות המומחיות לסוכרת שיפרו את מעמדן המקצועי, רכשו כישורים חדשים והיו מרוצות מצמיחתן האישית והמקצועית.

טלה-רפואה צריכה להיות חלק אינטגרלי מניהול הטיפול בסוכרת.

זו שיטה המאפשרת גישה לאוכלוסיות שאינן יכולות להגיע למרפאה ולעקוב אחר מטופלים בין הביקורים שלהם במרפאות הסוכרת. יש להמשיך ולהנחות את המטופלים להשתמש בטל-רפואה.

"משפטי מפתח" מהראיונות עם האחיות המומחיות לסוכרת

 "היה רצף טיפול, יכולנו לתת מענה בזמן אמת לכל שאלה או בעיה"

"יש אוכלוסיות שאין להן את הגישה לרפואה מרוחק - הייתי רוצה לעזור להם"

 "הייתי הרבה יותר עצמאית ולקחתי יותר החלטות"

"מבחינתי זאת הייתה הפתעה לטובה, אפשר לעזור גם אם אין מפגש פנים אל פנים"

 "בביקור פרונטלי התמונה יותר מלאה"

"זה פיתח את חוש היצירתיות שלנו"

